

Minnesanteckningar Skärgårdens Exekutivkommitté 7 mars 2024

Tid och plats:

7 mars 2024, kl. 13-15, Sessionssalen Länsstyrelsen

Närvarande:

Anna Kinberg Batra, Länsstyrelsen Stockholm (ordförande)
Carl Kangas, Värmdö kommun
Dan Sonnesson, Skärgårdsstiftelsen
Gustav Hemming, Region Stockholm
Harry Bouveng, Region Stockholm
Lotta Lindblad Söderman, Norrtälje kommun
Marcus Svinhufvud, Nynäshamns kommun
Nilla Söderqvist, SIKO
Sven Gustafsson, Haninge kommun

Frånvarande:

Boel Godner, Södertälje kommun
Michaela Fletcher, Österåkers kommun
Tina Runhem, Vaxholms stad

Övriga deltagare:

Anna Conzen, Länsstyrelsen Stockholm
Daniel Landin, Länsstyrelsen Stockholm
Didrik Lenberg, Länsstyrelsen Stockholm
Patrik Cederlöf, Länsstyrelsen Stockholm (föredragande)
Tereze Säll Patwary, Länsstyrelsen Stockholm (sekreterare)

2024-03-13

Anna Kinberg Batra inledde mötet med ett konstaterande om att besöket på Landsort fått ställas in och ersättas med möte i länsstyrelsens lokaler, Sveriges inträde i NATO samma eftermiddag och att Skärgårdsstiftelsen inom kort har Jan Zetterman på plats som ny VD.

1. Godkännande av dagordningen

Dagordningen godkändes.

2. Minnesanteckningar från föregående möte, den 5 december

Minnesanteckningarna godkändes.

3. Aktuellt läge och laget runt

Samtliga ledamöter

Gustav Hemming – Meddelade att RUFSS inom kort kommer att gå ut på samråd. Tog upp inträdet i NATO kopplat till RUFSS och behovet av att harmonisera. Landshövdingen fyllde i att NATO-frågan och Stockholms skärgård eventuellt kan tas upp på nästa möte i maj.

Marcus Svinhufvud – Påtalade önskemål om besök på Landsort längre fram under året. Den 10-17 maj har Nynäshamn VM i tävling med radiostyrda båtar. Carina Lundberg Uudelepp tillträder som kommundirektör inom kort.

Harry Bouweng – Meddelade att en ny VD för Skärgårdsstiftelsen har utsetts, Jan Zetterman.

Dan Sonnesson – Meddelade att förberedelserna för sommarsäsongen har startat upp vilket påverkar Skärgårdsstiftelsens arbete som nu har gått in i en mer operativ fas.

Sven Gustafsson – Meddelade att Kristina Tidestav tillträder som ny kommundirektör inom kort. Kommunen har för närvarande mycket kontakt med Försvarmakten. Anna Kinberg Batra påtalar vikten av att även ha kontakt med civilområde öst.

Lotta Lindblad Söderman – Tackade för ett lyckat kommunbesök av landshövdingen. Kommunen förbereder

2024-03-13

turistsäsongen tillsammans med Östhammar och Öregrund, i nära samverkan med Stockholm Archipelago. Hon önskade en bättre tydlighet i sjötrafiktablerna från Region Stockholm, och tipsade om tydligt upplägg i Blekinges sjötrafiktabeller.

Carl Kangas – Meddelade att skärgårdspaketet har gått in i verkställande fas. Markanvisningar har varit ute på Svartsö och Möja med flera intressenter.

Nilla Söderqvist – Meddelade att SIKO har fokus på fler och yngre permanentboende på öarna och följer apoteksfrågan nogsamt.

Regional utveckling och beredskap i Stockholms skärgård

- Beredskapsfrågan kopplat till RUFs

Gustav Hemming, Region Stockholm

RUFs går ut på samråd i april/maj till september 2024.

Ställde frågan till landshövdingen om att använda nästa regionala skärgårdsråd, den 17 maj, till en gemensam samrådsaktivitet. Pågående tonnageutredning visar också på att beredskapsperspektivet är viktigt, exempelvis krigsplacering av tonnage. Energiförsörjningsfrågan och den gröna omställningen behöver också behandlas utifrån ett beredskapsperspektiv, det behöver inte bli sämre men viktigt att beakta.

Länsstyrelsens nya beredskapsdokument

Daniel Landin, Länsstyrelsen Stockholm

Inledde med det förändrade omvärldsläget som ställer krav på oss alla att förhålla oss till. Syftet med dragningen är att ge en bild av länsstyrelsens nya beredskapsdokument. Vissa utav dokumenten kommer att komma ut på remiss och Daniel Landin uppmanade aktörerna att svara. Sveriges NATO-inträde följs nogsamt och Länsstyrelsen kommer se till att alla beredskapsdokument är anpassade för inträdet.

Reviderad strategi för civilt försvar 2024–2026

Innehåller inriktning och mål för Länsstyrelsens arbete och länet i stort. Utveckling av strategiska områden och förmågor exempelvis; myndighetsutövning, ledning, beslutsförmåga, lägesbild, kommunikation, uthållighet, samverkan, utbildning/övning. Aktiviteter för att främja civilt försvar i länet 2024–2026, exempelvis kompetenshöjning, utbildning,

2024-03-13

övning, värna civilbefolkningen, säkerställa viktiga samhällsfunktioner, bidra till Försvarsmaktens förmåga vid ett väpnat angrepp eller krig i vår omvärld samt utveckla beredskapsplaneringen med länets aktörer. Stockholms skärgård påverkas framförallt av frågan om inkvartering/utrymning, blir påtagligt för kommunerna att kunna säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna; elförsörjning, livsmedel och vatten.

Genomförandeplan 2024–2026, civilt försvar och krisberedskap
Länsstyrelsernas sammanhållna projekt med allmänna medel.

Reviderad krigsberedskapsplan 2024–2026

Innan kriget kommer och vid krig. Ordinarie linjeorganisation måste hållas, extra stab tillkommer som utgör stöd för ledningsgruppen.

Ny stabsinstruktion

Beskriver vad stabens L-funktioner ska göra, L 1-9.

Reviderad krigsledningsplan

En beredskapsplan, är beprövad och arbetet har kommit långt till följd av gott samarbete inom Samverkan Stockholmsregionen.

Ny utbildnings- och övningsplan 2024-2026

Se bilaga 1.

- Lägesrapport SOT-punkter Stockholms skärgård

Patrik Cederlöf, Länsstyrelsen Stockholm

Patrik inledde med att det är viktigt att se skärgården som en tillgång och inte en utmaning. Länsstyrelsen har tagit fasta på vad som skedde under pandemin och ser det som ett troligt scenario att folk flyttar ut till sina landställen vid höjd beredskap.

Länsstyrelsen i Jämtland har tagit fram en definition av SOT som Länsstyrelsen i Stockholm nu tittar på att skärgårdsanpassa. Inledningsvis har en kartläggning gjorts som finansierats av MSB 2:4 medel, där Länsstyrelsen tittat brett på samhällsviktig service och beredskapsfunktioner. Skärgården saknar kommunala trygghetspunkter helt.

2024-03-13

Länsstyrelsen har identifierat tre pilotöar; Arholma, Utö, Möja och har för avsikt att söka ytterligare medel för investering. Landshövdingen lyfte behovet av att stämma av ansökan på mötet 29/5.

Se bilaga 2.

Efterföljande diskussion om hur NATO-frågan behöver involveras i allt. El, vatten, mat och kommunikationer är avgörande. Avsaltningsanläggningar viktiga för dricksvattenförsörjningen, en fråga om avvägning mellan beredskap och miljö. Tänkbart att personer från fastlandet flyttar ut till sina sommarställen likt under coronapandemin, viktigt att ha människors beteenden i beaktande vid planering, väcker frågor om resurser och kommunalt ansvar för fritidsboende. Fastboende har oftast bättre hemberedskap än fritidsboende. Vikten av att stärka primärvårdens närvaro i skärgården, lokaler för sjukvård/läkarbåt och basala lagerfunktioner. Beredskap på replipunkterna kopplat till infrastruktur och frågan om rådighet. Det finns fortfarande behov för Region Stockholm att klargöra vem eller vilka som har mandat och rådighet över replipunkternas funktioner.

Landshövdingen summerade med att beredskapssamtalen fortsätter vid nästa möte 29/5 då beredskap och regionplanering kommer att stå på agendan.

4. Datum och teman för 2024 års arbete

- Onsdag 29 maj kl. 15-17, Tessinska palatset
 - Tisdag 8 oktober kl. 12-17, Norrtälje skärgård
- Krockar med regionfullmäktige, den 24/10 kl. 12-17 föreslås som ny tid.
- Torsdag 5 december kl. 15-17, Tessinska palatset

Återkommande teman för året; civil beredskap, avfallshantering, RUFs. Kompletteras med andra aktuella frågor.

5. Övriga frågor

- Återkoppling Apoteksombud Stockholms skärgård
Gustav Hemming, Region Stockholm
- Länsstyrelsen Stockholm och Region Stockholm har kallat aktörerna till möte. Region Stockholm har fortsatt dialogen

2024-03-13

men PostNord, hanterar ärendet på låg nivå. Det beslutades att ta fram ett förslag till gemensamt brev från Exekutivkommitténs ledamöter till PostNords VD.

Lotta Lindblad Söderman påtalade att även fiskefrågan, berör beredskapen i Stockholms skärgård. Tidigare har det funnits fisk att livnära sig på men så är inte längre fallet.

6. Mötet avslutas

Mötet avslutades.

Bilagor

Bilaga 1 Presentation Daniel Landin

Bilaga 2 Presentation Patrik Cederlöf